

L'ARTICLE

El nou model de gestió de les dejeccions ramaderes

Actualment, un dels punts més importants en el bon funcionament d'una explotació ramadera és la correcta gestió de les dejeccions dels animals. Aquesta gestió, en pocs anys, ha esdevingut una de les despeses més quantioses per als ramaders. Què ha passat? La societat ha canviat en termes mediambientals i l'administració ha apostat per un canvi de model.

Avui en dia, Catalunya compta amb una normativa específica que regula com s'ha de dur a terme aquesta correcta gestió de les dejeccions ramaderes. De fet, podem dir que la normativa actual és fruit de la Directiva Europea 91/676/CEE, de 12 de desembre de 1991, relativa a la protecció de les aigües contra la contaminació produïda per nitrats procedents de fonts agràries. Aquesta directiva, encara vigent, té per finalitat la reducció de la contaminació causada o provocada pels nitrats d'origen agrari i, a més, té capacitat per actuar de manera preventiva contra aquest tipus de contaminació. Aquesta prevenció, per exemple, es fa a través de la designació de zones vulnerables on s'hi apliquen diferents programes d'actuació. Les explotacions ramaderes ubicades en aquestes zones han de complir un seguit de requisits molt més estrictes en matèria de gestió de dejeccions.

Respecte aquesta qüestió, la Generalitat de Catalunya va realitzar la primera designació de zones vulnerables l'any 1998, i fins a data d'avui se n'han fet varies revisions, la última de les quals a l'abril d'aquest any 2021. Aquesta darrera revisió ha incorporat municipis com Artesa de Segre o Vilanova de Meià.

A banda de la designació de les zones vulnerables, la Directiva Europea també estableix que s'han d'elaborar uns programes d'actuació aplicables en aquests territoris. Aquests programes d'actuació no només estableixen mesures per adoptar en les zones vulnerables establertes, sinó que també determinen un seguit de paràmetres per complir a les zones no vulnerables, amb l'objectiu d'evitar que ho acabin sent. Amb aquesta finalitat, la Generalitat ha adoptat diferents normatives fins arribar a l'actual Decret 153/2019.

Atès que en els darrers anys no hi ha hagut canvis significatius en la qualitat de les aigües subterrànies respecte als nivells de nitrats, l'actual Decret 153/2019 planteja mesures addicionals a les que ja es contemplaven en l'anterior Decret, com ara millorar la gestió de les dejeccions en origen (incorporant algun sistema de tractament si s'escau), l'aplicació de les dejeccions al sòl i la traçabilitat i control en les aplicacions a través de diferents eines.

Existeixen també mesures orientades no només a reduir o evitar la contaminació de nitrats de les aigües, sinó també a reduir la contaminació atmosfèrica ocasionada per l'amoníac dels purins i altres gasos. Aquestes qüestions van encaminades al compliment de les Millors Tècniques Disponibles (MTDs) per part de les explotacions ramaderes.

Les Millors Tècniques Disponibles (MTD), conformen la manera més respectuosa ambientalment per a dur a terme una activitat, tenint en compte que el cost per a les empreses que les han

d'utilitzar estigui dins d'uns límits raonables. El compliment d'unes determinades MTDs, també està regulat per normativa i és un altre punt que han de complir algunes explotacions ramaderes.

Alguns dels punts que estableix el Decret 153/2019 per a una correcta gestió de les dejeccions ramaderes són:

- Èpoques determinades per poder aplicar les dejeccions ramaderes.
- Quantitats màximes de dejeccions ramaderes que es poden aplicar en funció del cultiu que hi ha implantat.
- Distàncies que s'han de respectar en l'aplicació de dejeccions ramaderes.
- Obligatorietat d'incorporar les dejeccions ramaderes al sòl en determinats casos.
- Capacitat d'emmagatzematge que ha de tenir tota explotació ramadera en funció de la capacitat d'animals.
- Verificació periòdica de les basses de purí cada 6 anys.
- Prohibició de l'aplicació de purins amb vano i instal·lació a les cisternes de sistemes d'aplicació amb mànegues.
- Utilització d'eines per a conèixer la concentració de Nitrogen del purins (Ex: conductímetres)
- Obligació de realitzar les aplicacions de dejeccions amb GPS en determinats casos.
- Obligació de registrar les aplicacions de dejeccions en un Llibre de Fertilitzants.
- Obligació de presentar anualment una Declaració Anual de Nitrogen.
- Obligació de tenir contractat un assessorament en fertilització en determinats casos.
- Obligació de realitzar mostrejos de sòls en determinats casos.

En definitiva, existeix una sèrie de normatives que regulen de quina manera han d'actuar les explotacions ramaderes per a poder realitzar una correcta gestió de les dejeccions dels animals, que sigui també respectuosa amb el Medi Ambient evitant, per exemple, la contaminació de les aigües subterrànies o l'atmosfera.

En aquest sentit, des de Gestió de Fems i Purins SL, en col·laboració amb la secció agrària de la Cooperativa d'Artesa de Segre, disposem de personal tècnic que informa periòdicament als socis de totes les obligacions existents a nivell de gestió de dejeccions ramaderes, així com també assessora i tramita la documentació requerida en cas de necessitat.

Olga Camarasa Potrony

Llicenciada en Ciències Ambientals

Gestió de Fems i Purins SL